

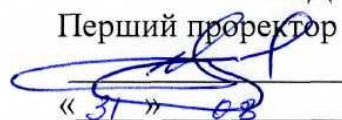
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра міжнародних економічних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

 Гугнін Е. А.

« 31 » 08 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ ЛІДЕРСТВА: МІЖНАРОДНІ АСПЕКТИ

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Освітня програма: «Міжнародний бізнес»

Інститут, факультет: економіко-гуманітарний інститут
гуманітарний факультет

Мова навчання: українська

Запоріжжя 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні стратегії лідерства: міжнародні аспекти» для здобувачів вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітня програма «Міжнародний бізнес»

«___» _____, 20__ року - 17 с.

Розробники: Козицька Г.В., к.е.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин

Протокол від «17» 08 2020 року № 1

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин

«17» 08 2020 року [підпис] (Е.В.Прушківська)

Схвалено науково-методичною комісією гуманітарного факультету

Протокол від «18» 08 20__ року № 1

«18» 08 2020 року Голова [підпис] (М.В.Дєдков)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»	обов’язкова	
Модулів – 2	Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»; ОП «Міжнародний бізнес»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: -		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		8-й	8-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,8 самостійної роботи студента – 7,1	Освітній ступінь: бакалавр	32 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	2 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		78 год.	110 год.
		Індивідуальні завдання: - год.	
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 35 % до 65 %

для заочної форми навчання – 8,3 % до 91,7 %

1. Мета навчальної дисципліни

Доцільність вивчення матеріалу курсу «Сучасні стратегії лідерства: міжнародні аспекти» обумовлена особливостями сучасного економічного розвитку. В епоху турбулентних соціально-економічних і технологічних трансформацій, зростання ролі знань і інновацій – країни, бізнес-організації та особистості можуть успішно розвиватися лише в рамках лідерської парадигми. Здійснення ефективного міжнародного бізнесу є одним з найважливіших пріоритетів України. Повноцінний вихід на зовнішні ринки може бути ефективним лише за умов наявності спеціалістів із зовнішньоекономічної діяльності, які володіють знаннями закономірностей, теорій та засобів реалізації лідерського потенціалу.

Для освоєння студентами необхідних теоретичних знань та отримання практичних навичок щодо використання сучасних стратегій лідерства при веденні бізнесу в глобальному середовищі попередньо їм необхідно опрацювати такі дисципліни як «Міжнародні економічні відносини», «Економіка бізнес-структур», «Сучасні інформаційні системи і технології», «Міжнародні інформаційні системи», «Міжнародний бізнес», «Основи зовнішньоекономічної діяльності», «Міжнародна макроекономіка». Отримані знання в подальшому стануть теоретичною базою для здобувачів при опануванні таких дисциплін як «Міжнародні стратегії економічного розвитку», «Міжнародний маркетинг», «Управління міжнародними компаніями».

Мета викладання навчальної дисципліни «Сучасні стратегії лідерства: міжнародні аспекти» полягає у формуванні системи фахових компетентностей щодо використання стратегій для забезпечення лідерських позицій країни, підприємства, особистості в процесі міжнародної діяльності.

Завданнями навчальної дисципліни є формування системи знань у студентів щодо сутності лідерства; використання методів оцінки лідерських позицій окремих країн; стратегій галузевого лідерства, концепцій лідерства особистості; формування нової моделі лідерства в глобальному контексті.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

інтегральну компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов; Здатність виявляти та розв'язувати складні задачі і проблеми, генерувати нові ідеї у сфері міжнародних економічних відносин та/або під час навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК 2. Здатність зберігати та приумножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим;

ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом;

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним;

ЗК 11. Здатність працювати в команді;

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

спеціальні (фахові) компетентності:

СК 2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема;

СК 3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку;

СК 5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них;

СК 9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками;

СК 11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків;

СК 14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною мовою;

СК 15. Здатність застосовувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України;

СК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності;

очікувані програмні результати навчання:

РН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін;

РН 2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною мовою усно і письмово, фахово використовувати дипломатичну та економічну термінологію;

РН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них;

РН 6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу;

РН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування об'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку;

РН 12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування;

РН 13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі;

РН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності

функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків;

РН 23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя для здобування знань, з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи забезпечення лідерства в процесі міжнародної діяльності.

Тема 1. Сучасні підходи до визначення лідерства.

Сутність категорії «лідерство». Історичний дискурс розвитку поняття «лідерство». Психологічні, економічні та соціальні аспекти лідерства. Лідерство держави (країни). Лідерство суб'єкта господарювання. Лідерство особистості.

Тема 2. Методи оцінки лідерських позицій країни.

Міжнародні рейтинги інноваційного розвитку країни. Глобальний індекс інноваційності. Індекс готовності до мережевої економіки. Індекс економіки знань. Індекс розвитку інформаційно-комунікаційних технологій. Індекс цифрової перспективи. Індекс цифрового доступу. Індекс інформаційного суспільства. Індекс глобальної конкурентоспроможності. Індекс економічної свободи. Індекс інноваційних технологій. Індекс легкості ведення бізнесу. Індекс сприйняття корупції. Рейтинг Світового банку, що характеризує якість управління та правове забезпечення в країні. Позиції України в світових економічних рейтингах. Особливості країн-лідерів регіонів сталого розвитку.

Тема 3. Стратегії галузевого лідерства.

Стратегії досягнення лідерства суб'єктами господарювання.

Стратегія постійного наступу. Стратегія активної оборони та укріплення. Стратегія демонстрації лідерства. Стратегія компаній-послідовників лідера. Стратегія вакантної ніші. Стратегія спеціалізації. Стратегія покращення якості. Стратегія «росту за рахунок придбання». Стратегія характерного іміджу.

Стратегії конкурентної боротьби: мінімізація витрат, диференціації, концентрації.

Стратегічна архітектура лідерства за Гарі П. Хамелом та К.К. Прахаладом: передбачення, функціональність, інтелектуальне лідерство, ключові компетенції.

Концепція досягнення лідерства Майкла Трейсі та Фреда Вірсема: виробнича досконалість, лідерство по продукту, близькість до споживача. Концепція лідерства Джеймса Ф. Мура: побудова підприємницьких екосистем і управління ними.

Тема 4. Традиційні концепції лідерства.

Теорія лідерських якостей. Дослідження університету штату Огайо. Дослідження Мічиганського університету. Системи управління Р. Лайкрета. Управлінська решітка Р. Блейка і Дж. Моутона. Теорія обміну між лідером та рядовим працівником Г. Грена. Замінники лідерства С. Керр та Дж. Джермейера.

Тема 5. Концепції ситуаційного лідерства.

Континіум лідерської поведінки Р. Танненбаума – У. Шмідта. Теорія ситуаційного лідерства Ф. Фідлера. Модель когнітивних ресурсів Ф. Фідлера. Модель ситуаційного лідерства П. Херсея і К. Бланшарда. Теорія лідерства «шлях-мета» Р. Хауза і Т. Мітчелла. Модель ситуаційного лідерства Дж. Стінсона – Т. Джонсона. Ситуаційна модель прийняття рішень В. Врума – Ф. Йеттона – А. Яго.

Тема 6. Нові концепції лідерства.

Трансформаційне і транзактне лідерство Б. Басса. Концепції атрибутивного лідерства. Концепція харизматичного лідерства Рю Хауса. Концепція перетворюючого лідерства. Концепція керівників п'ятого рівня Дж. Коллінза. Синтетичні концепції теорії лідерства.

Змістовний модуль 2. Лідерство особистості. Лідерство в міжнародних компаніях.

Тема 7. Особистісні аспекти лідерства.

Особистість і лідерство. Моделі особистості. Якості особистості і поведінка лідера. Цінності і установки. Інструментальні і термінальні цінності. Вплив психологічних установок на лідера. Когнітивні відмінності. Особистість і стиль лідерства.

Тема 8. Гендерна специфіка лідерства.

Сутність гендеру та гендерної професійної сегрегації. Порівняльна характеристика якостей лідерів-жінок та лідерів-чоловіків.

Концепція домінування гендерного фактору над лідерською позицією. Концепція домінування лідерської позиції над гендерним фактором. Концепція рівноцінності гендерного фактора та лідерської позиції.

Суспільні перешкоди до становлення лідерських позицій жінок. Фактори гендерної дискримінації. Захисні стратегії.

Тема 9. Лідерство, мотивація, влада та делегування повноважень.

Теорії мотивації. Мотивація через задоволення потреб (А. Маслоу і К. Алдерфер). Мотивування через постановку цілей (Е. Лок і Г. Латхем). Мотивування за допомогою об'єктивності (С. Адамс). Мотивування через зміни очікувань (В. Врум). Мотивування через проектування роботи. Модель розширення і збагачення діяльності. Модель характеристик діяльності Р.Хекмана і Г. Олдхема.

Модель джерел влади Дж. Френча - Б. Ривена. Лідерство як система фреймів. П'ять типів влади лідера. Реакції на застосування влади. Джерела влади лідера в організації. Делегування влади. Способи делегування владних повноважень.

Тема 10. Роль лідерства в системі ефективної організації роботи.

Переваги та труднощі лідерського статусу. Мотивація лідерської поведінки. Розвиток лідерських якостей. Суперлідерство як самоменеджмент лідерських потенціалів.

Тема 11. Лідерство в міжнародних компаніях.

Міжнародні ділові комунікації. Комунікативні бар'єри. Засоби підвищення ефективності міжнародних комунікацій. Мотивація в міжнародних компаніях. Процесуальні та підкріплюючі моделі мотивації в різних культурах. Прийняття рішень в міжнародному бізнесі..

Формування нової моделі лідерства в глобальному контексті. Типи лідерства в мультикультурній команді.

Групи і команди в міжнародній компанії. Особливості керівництва міжнародними командами та відділеннями міжнародних компаній в Україні.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1 Теоретичні основи забезпечення лідерства в процесі міжнародної діяльності												
Тема 1. Сучасні підходи до визначення лідерства	10	2	1			7	10	0,5	0,1			9,4
Тема 2. Методи оцінки лідерських позицій країни	10	4	1			5	10	1	0,2			8,8
Тема 3. Стратегії галузевого лідерства	10	4	1			5	10	1	0,2			8,8

Тема 4. Традиційні концепції лідерства	10	2	0,5			7,5	10	0,5	0,2			9,3
Тема 5. Концепції ситуаційного лідерства	10	2	0,5			7,5	10	0,5	0,2			9,3
Тема 6. Нові концепції лідерства	10	2	1			7	10	0,5	0,1			9,4
Разом за змістовим модулем 1	60	16	5			39	60	4	1			55
Модуль 2												
Змістовий модуль 2. Лідерство особистості. Лідерство в міжнародних компаніях												
Тема 1. Особистісні аспекти лідерства	12	2	1			9	12	0,5	0,2			11,3
Тема 2. Гендерна специфіка лідерства	12	4	1			7	12	0,5	0,2			11,3
Тема 3. Лідерство, мотивація, влада та делегування повноважень	12	4	1			7	12	1	0,2			10,8
Тема 4. Роль лідерства в системі ефективної організації роботи	12	2	1			9	12	1	0,2			10,8
Тема 5. Лідерство в міжнародних компаніях	12	4	1			7	12	1	0,2			10,8
Разом за змістовим модулем 2	60	16	5			39	60	4	1			55
Усього годин	120	32	10			78	120	8	2			110
ІНДЗ			-	-					-	-	-	
Усього годин	120	32	10			78	120	8	2			110

5. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Сучасні підходи до визначення лідерства	1	0,1
2	Методи оцінки лідерських позицій країни	1	0,2
3	Стратегії галузевого лідерства	1	0,2
4	Традиційні концепції лідерства	1	0,2
5	Концепції ситуаційного лідерства	0,5	0,2
6	Нові концепції лідерства	0,5	0,1
7	Особистісні аспекти лідерства	1	0,2
8	Гендерна специфіка лідерства	1	0,2
9	Лідерство, мотивація, влада та делегування повноважень	1	0,2
10	Роль лідерства в системі ефективної організації роботи	1	0,2
11	Лідерство в міжнародних компаніях	1	0,2
	Разом	10	2

6. Темі практичних занять

Не передбачені навчальним планом

7. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом

8. Самостійна робота

Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Сучасні підходи до визначення лідерства	7	9,4
2	Методи оцінки лідерських позицій країни	5	8,8
3	Стратегії галузевого лідерства	5	8,8
4	Традиційні концепції лідерства	7,5	9,3
5	Концепції ситуаційного лідерства	7,5	9,3
6	Нові концепції лідерства	7	9,4
7	Особистісні аспекти лідерства	9	11,3
8	Гендерна специфіка лідерства	7	11,3
9	Лідерство, мотивація, влада та делегування повноважень	7	10,8
10	Роль лідерства в системі ефективної організації роботи	8	10,8
11	Лідерство в міжнародних компаніях	7	10,8
	Разом	78	110

9. Індивідуальні завдання

Для студентів денної форми навчання – підготовка доповіді та презентації на тему:

1. Позиції України в світових економічних рейтингах.
2. Особливості країн-лідерів регіонів сталого розвитку.
3. Аналіз чинників, що впливають на лідерські позиції _____ країни.
4. Сучасні стратегії галузевого лідерства. Приклади їх використання.
5. Суспільні перешкоди до становлення лідерських позицій жінок. Фактори гендерної дискримінації.
6. Психологічний портрет жінок-лідерів (на прикладі...).
7. Оцінка лідерських якостей Маргарет Тетчер.
8. Суперлідерство як самоменеджмент лідерських потенціалів.
9. Процесуальні та підкріплюючі моделі мотивації в різних культурах.
10. Види лідерства в мультикультурній команді

Для студентів заочної форми навчання – контрольна робота.

Індивідуальні завдання для денної та заочної форми навчання виконується в межах розподілу годин самостійної роботи.

10. Методи навчання

Основними формами навчальної роботи при вивченні дисципліни є лекційні та семінарські заняття. Лекції проводяться з базових питань, містять узагальнений теоретичний матеріал, який є базою для самостійної роботи студентів. В процесі читання лекцій увага концентрується на найбільш складних аспектах досліджуваної теми та даються рекомендації для самостійної роботи гад відповідними темами. Формами навчання виступають інформативні, аналітичні та проблемні лекції. Спосіб подання інформації студентам в процесі їх пізнавальної діяльності реалізується через певні дії та методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація – розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- дискусія – для стимулювання пізнавального процесу, залучення здобувачів до активного обговорення різноманітних точок зору тієї чи іншої проблеми, до аргументації чужої та своєї позиції;
- практична робота – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – мисленнєвого або практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації;
- кейс-метод або метод ситуаційних вправ – метод, що дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності, сприяє розвитку винахідливості, вмінню вирішувати проблеми, розкриває здібності поводити аналіз і діагностику проблем;
- ділова гра – метод пошуку рішень в умовній проблемній ситуації, що застосовується як метод активного навчання її учасників з метою вироблення у них навичок прийняття рішення в нестандартних ситуаціях, а також як засіб тестування здібностей;
- метод проектів – освітня технологія, спрямована на отримання здобувачами вищої освіти знань у тісному зв’язку з життєвою практикою.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програмні результати навчання	Очікувані результати навчання з дисципліни
РН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін	Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками (СК 9) Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)
РН 2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною мовою усно і письмово, фахово використовувати дипломатичну та економічну термінологію.	Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною мовою (СК 14)
РН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.	Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками (СК 9) Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й

	ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)
РН 6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 1) Здатність зберігати та приумножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК 2) Здатність планувати та управляти часом (ЗК 4) Здатність працювати в команді (ЗК 11)
РН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування об'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.	Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема (СК 2) Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку (СК 3)
РН 12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування	Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11) Здатність застосовувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України (СК 15)
РН 13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання	Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5) Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й

міжнародної торгівлі	ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)
РН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків	Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема (СК 2) Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)
РН 23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя для здобування знань, з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні	Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками (СК 9) Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11) Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)

12. Засоби оцінювання

Навчальна дисципліна «Сучасні стратегії лідерства: міжнародні аспекти» викладається за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Тематика дисципліни розрахована на 2 змістовних модулів, які містять 11 тем. Підсумкова кількість балів виставляється як сума балів за усіма поточними формами контролю та підсумковим контролем, передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни.

Методами оцінювання та демонстрування результатів згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»* є: поточний контроль (контроль відвідування занять студентом, усне опитування, індивідуальне опитування, доповіді); рубіжний контроль (тестування за темами модуля 1, модуля 2); підсумковий контроль (екзамен – форма підсумкового контролю, яка полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на семінарських заняттях, а також завдань до екзамену). Сумарний результат містить 100 балів.

* Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

13. Критерії оцінювання

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Сучасні стратегії лідерства: міжнародні аспекти» включає в себе поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Також, за окремим наказом ректора, може проводитися ректорський контроль знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Рубіжний контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою, національною та шкалою ЄКТС.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти. Семестровий контроль з дисципліни «Сучасні стратегії лідерства: міжнародні аспекти» проводиться у формі семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти. Завдання заліку включають тестові завдання, теоретичні питання з курсу та практичне завдання.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в залікову відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи:

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	40	100
5	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6		
30						30						

T1, T2 ... T11 – теми змістових модулів.

** Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**/ Укладачі: В.Г. Прушківський, С.Т. Яримбаш, В.Л. Грешта, А.В. Пархоменко, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, О.В. Коваленко, О.В. Лапкіна, П.В. Сахно, О.М. Стеценко, Н.Л. Ніколаєва, О.В. Савельєва, Л.М. Шило, О.В. Шепель, О.С. Калюжна, Є.О. Фасоль. - Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ НУ «Запорізька політехніка». 2019. 59 с.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Сучасні стратегії лідерства: міжнародні аспекти».
2. Методичні вказівки з підготовки семінарських занять та індивідуальних робіт з дисципліни «Сучасні стратегії лідерства: міжнародні аспекти» для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.
3. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Сучасні стратегії лідерства: міжнародні аспекти» для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.

15. Рекомендована література

Базова

1. Нестуля О.О. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера: навч. посіб. / О.О. Нестуля, С.І. Нестуля. – Полтава: ПУЕТ, 2016. – 375 с.
2. Нестуля О.О. Основи лідерства. Наукові концепції (середина ХХ – початок ХХІ ст.): навч. посіб. / О.О. Нестуля, С.І. Нестуля, В.В. Крамаренко. – К.: Знання, 2013. – 287 с.
3. Нестуля О.О. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера: навч. посіб. / О.О. Нестуля, С.І. Нестуля, В.В. Крамаренко. – К.: Знання, 2013. – 287 с.
4. Розвиток лідерства / Л. Бізо, І. Ібрагімова, О. Кікоть, Є. Барань, Т. Федорів; за ред. І. Ібрагімової. – К.: Проект «Реформа управління персоналом на державній службі в Україні». 2012 – 400 с.
5. Сергеева Л.М., Лідерство: навч. посібн. / Л. М. Сергеева, В.П. Кондратьєва, М.Я. Хромей / за наук. ред. Л. М. Сергеевої. – Івано-Франківськ. «Лілея- НВ». 2015. – 296 с.
6. Bennis W. On Becoming a Leader. – New York: Addison Wesley, 1989/1994. – P.39-42.
7. Blank W. The Nine Natural Laws of Leadership. – New York: AMACOM, 1995.
8. Carder I. On Leadership. – New York: Free Press, 1990. – P. 48-53.
9. Covey S.R. Principle - Centered Leadership. – New York: Summit, 1991. – P. 33-39.
10. O'Toole I. Leading Change: The Argument for Values - Based Leadership. – New York: Ballantine, 1996. – P. 23-24.

Допоміжна

1. Андрощук Г. Глобальний інноваційний індекс 2016: місце України : [дослідження світового ринку інновацій. Країни-лідери в галузі інновацій] / Г. Андрощук // Інтелектуальна власність в Україні. – 2016. – № 12. – С. 9-17.
2. Артёмов Т.І. Глобальне економічне лідерство у контексті ціннісного аналізу / Т.І. Артёмов // Економіка України. – 2017. – № 5-6. – С. 123-135.
3. Бак Г. О. Лідерство транснаціональних корпорацій у світовому створенні інновацій / Г.О. Бак // Економічний часопис - ХХІ. – 2012. – № 3-4. – С. 16-19.
4. Васенко В. К. Вільні економічні зони: стратегія розвитку: Монографія / В.К. Васенко. – Суми : Довкілля, 2004. – 348 с.

5. Войтович Р. В. Глобальне лідерство та ефективне управління в умовах пошуку нової геополітичної ідентичності України / Р.В. Войтович // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – 2014. – № 4. – С. 43-48.
6. Галушка, О. М. Еволюція використання інструменту конкурентної девальвації лідерами світового господарства / О.М. Галушка // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 8. – С. 66-75.
7. Гуцуляк І. Курс на подвійне лідерство, або Еволюція політичного виміру польсько-українського стратегічного партнерства : [міжнародні відносини між Україною і Польщею] / І. Гуцуляк // Політика і час. – 2007. – № 7. – С. 37-40.
8. Дороніна М.С. Культура ділового спілкування і партнерства : навч. посібн. / М.С. Дороніна, А.В. Доронін. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – 204 с.
9. Еврастова А.В. Лидерство: учебное пособие / А.В. Еврастова, О.В. Черкасова. – Саранск: Мордов. гос. ун-т., 2015. – 74 с.
10. Исследование имиджа Китая в мире : [за 2018 год. Исследования показывают, что вклад Китая в глобальное развитие продолжает расти. Приводятся некоторые показатели] // Китай. – 2019. – № 10. – С.12-13.
11. Кіянка, І.Б. Популізм як знаряддя харизматичних лідерів: від античних демагогів до сучасних лідерів [Текст] / І.Б. Кіянка // Держава і право. Серія: Юридичні науки. – 2019. – Вип. 85. – С. 302-315.
12. Комарова Е.В. Лидерство: Учебное пособие для студентов вузов / Е.В. Комарова, Н.И. Редина, С.А. Шмелева. – Днепропетровск: ДГФА, 2008. – 286 с.
13. Куцик П.О. Джерела і страгатеми розвитку та забезпечення конкурентного лідерства сучасних корпорацій у глобальній економіці / П.О. Куцик, О.І. Ковтун, Г.І. Башнянин // Економіка України. – 2015. – № 7. – С. 72-86.
14. Куцик П. Механізми діяльності та стратегії розвитку транснаціональних корпорацій як ключових акторів сучасної глобалізованої економіки / П. Куцик, О. Ковтун, Г. Башнянин // Економіст. – 2015. – № 2. – С.18-24.
15. Лагутін В. Цивілізаційні та інституційні фактори глобальних економічних трансформацій ХХІ ст. / В. Лагутін // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2019. – №2. – С. 5-19.
16. Липов В.В. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації. 1. Вихідні засади геоекономічного аналізу та прогнозування стратегії розвитку України в умовах глобалізації / В.В. Липов // Економіка України. – 2018. – № 3. – С. 21-35.
17. Липов В.В. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації. II. Конкурентна стратегія інтеграції України у міжнародний економічний простір / В.В. Липов // Економіка України. – 2018. – № 4. – С. 3-17.
18. Лоссовський І. Зовнішня політика Малайзії: від колоніальної залежності до регіонального лідерства : [Міжнародні, торговельно-економічні відносини Малайзії] / І. Лоссовський // Зовнішні справи. – 2010. – № 1. – С. 34-37.
19. Міжнародні стратегії економічного розвитку: навчальний посібник / Ю.Г. Козак, В.В. Ковалевський, Н.С. Логвінова та ін. ; за ред. д. е. н., проф., академ. АЕН України Ю.Г. Козака, к.е.н., доц. В.В. Ковалевського, доц. І.В. Ліганенко. – Київ : Центр учбової літератури, 2009. – 356 с.
20. Олійник О. Зовнішньоекономічна політика Китаю в умовах глобалізації світової економіки: уроки для України : [розкрито сутність стратегії глобалізації Китаю, представлено інструменти, методи та форми її реалізації. Аналіз стану відносин між Україною і Китаєм] / О. Олійник // Вісник Національного банку України. – 2015. – № 6. – С. 40-47.
21. Радзиевская С. Цивилизационная специфика глобальных экономических процессов / С. Радзиевская // Економіст. – 2014. – № 11. – С. 27-34.

22. Савинова С.Ю. Лидерство в бизнесе: учебник и практикум для академического бакалавриата / С.Ю. Савинова, Е.Н. Васильева – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Изд-во Юрайт, 2019. – 280 с.
23. Стратегічне управління: Навчальний посібник / Гевко О.Б., Шведа Н.М. – Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2016. – 152 с.
24. Стратегічні орієнтири капіталізації економік регіонів України / І.М. Вахович, І.М. Камінська, В.Ю. Дорош, Д.В. Камінська // Регіональна економіка. – 2018. – № 4. – С. 49-55.
25. Сурай І. Еліти в державному управлінні: феномен лідерства / І. Сурай // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – 2011. – № 4. – С. 70-76.
26. Яцура В.В. Цінності управління як рушійна сила розвитку економіки України : [лідерство, суперництво, співробітництво. Модель розвитку лідерства. Особистісні якості лідера] / В.В. Яцура // «Львівська політехніка» національний університет. Вісник: збірник наук. праць. № 727. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – Львів, 2012. – С. 172-180.
27. Bacali L. Assessment of the importance of market performance indicators for the firms from the national top of Romania (I) = Аналіз важливості показників ринкової діяльності для лідерів національного рейтингу Румунії / L. Bacali, A. Sava, M. // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 1. – P. 236-245.
28. Bordas J. Power and Passion: Finding Personal Purpose / Reflections on Leadership / Ed. Spears L.C. – New York: John Wiley and Sons, 1995.
29. Kozitska G.V. E-trade in Ukraine: trends of development and threats for consumption security // G.V. Kozitska, K. I. Antoniuk, D.A. Antoniuk // Economic security at risks: findings from the digitalization of National economy: Collective monograph / [Edited by: Olexandr Vlasiuk, Olga Ilyash, Magdalena Osinska, Liubov Smoliar, Osman Yildirim]. – Vol. 5. – Bydgoszcz, Poland: University of Economy in Bydgoszcz, Publishing House, 2019. – 311p. – pp. 98-129.
30. Maksimovic L. Strategies of transnational corporations in the economy of the Republic of Serbia / L. Maksimovic, G. Radosavljevic, G. Marjanovic // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 1. – P. 395-406.
31. Collins J.C., Porras J.I. Building Your Company's Vision / Harvard Business Review, 1996, September-October.
32. DePree M. Leadership Jazz: The Art of Conducting Business through Leadership, Fellowship, Teamwork, Touch, Voice. – New York: Dell, 1993. – P. 222-225.
33. Nanus B. The Leader's Edge: The Seven Keys of Leadership in a Turbulent World. – New York: Contemporary Books, 1989. – P. 81-87.
34. Nanus B. Visionary Leadership: Creating a Compelling Sense of Direction for Your Organization. San Francisco: Jossey-Bass, 1992.
35. Wheatley M.J. Leadership and the New Science: Learning about Organizations from an Orderly Universe. – San Francisco: Berrett-Koehler, 1994.

16. Інформаційні ресурси

1. Лідерство, етика та стратегія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://thepage.ua/ua/experts/liderstvo-etika-ta-strategiya-chomu-epoha-geroyiv-u-biznesi-vidhodit-u-minule>
2. Стратегии лідерства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ekrost.ru/poster/strategii-liderstva.html>
3. Уильям Песмор. Разработка стратеги лідерства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ccl.org/wp-content/uploads/2016/09/CCL-Developing-Leadership-Strategy-RUS.pdf>

4. Данченко Л.Г., Гордина В.В. Сучасні стратегічні моделі типів керівництва та лідерства в організації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2015/11/113.pdf>
5. Разработка и внедрение стратегии лидерства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://everyco.ru/cases/razrabotka-i-vnedrenie-strategii-liderstva/>
6. Резонансне лідерство сучасного керівника [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pdp.nacs.gov.ua/courses/rezonansne-liderstvo-suchasnoho-kerivnyka>
7. Тригоб'юк С.С. Лідерство в сучасному стратегічному плануванні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <file:///C:/Users/User/Downloads/liderstvo-v-suchasnomu-strategichnomu-planuvanni.pdf>
8. Доджо лідерства: Мышление. Стратегии. Практики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://medium.com/courses-other-public-events>
9. Стратегии устойчивого лидерства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.training.com.ua/action/open/strategii_ustojchivogo_liderstva
10. Козлов Н. Семнадцать мгновений успеха: стратегии лидерства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://libking.ru/books/sci-/sci-psychology/93767-n-kozlov-semnadsat-mgnoveniy-uspeha-strategii-liderstva.html>